HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

CHU THỪA DŨNG

VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

NGÀNH: CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

Mã số: 9229008

HÀ NỘI - 2026

Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG	NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC
PGS, TS Nguyễn Duy Bắc	1. TS. Nguyễn Văn Quyết
	2. PGS, TS Nguyễn Đình Bắc

Phản biện 1: **PGS. TS. Bùi Thị Ngọc Lan**

Phản biện 2: **PGS. TS. Đặng Quang Định**

Phản biện 3: **TS. Đoàn Trường Thụ**

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện
họp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh
vào hồi 14 giờ 00 ngày 27 tháng 10 năm 2026

Có thể tìm hiểu luận án tại: Thư viện Quốc gia
và Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong hệ thống các nhà trường quân đội, cơ quan chính trị giữ vai trò nòng cốt là cơ quan tham mưu, chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra các cơ quan, đơn vị tổ chức các hoạt động công tác đảng, công tác chính trị, trực tiếp tiến hành công tác giáo dục chính trị, tư tưởng; quản lý, nắm bắt tình hình, định hướng tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, quần chúng; xây dựng môi trường văn hóa sư phạm quân sự; tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị vì vậy có vị trí đặc biệt quan trọng trong việc xây dựng "lá chắn tư tưởng" ngay từ các cơ sở giáo dục, đào tạo của Quân đội. Đây là lực lượng trực tiếp tham mưu cho cấp ủy, chỉ huy về định hướng nhận thức, xây dựng bản lĩnh chính trị, củng cố niềm tin, lý tưởng cách mạng. Thông qua các hoạt động tuyên truyền, sinh hoạt chính trị, quản lý tư tưởng và định hướng dư luận, cán bộ cơ quan chính trị góp phần quan trọng vào việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Đồng thời, họ còn là chủ thể trực tiếp tổ chức hoạt động đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, qua đó nâng cao "sức đề kháng" về tư tưởng cho cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ trước những tác động tiêu cực từ môi trường bên ngoài.

Những năm qua, vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị đã được phát huy trên nhiều phương diện và đạt được những kết quả tích cực. Nhìn chung, đội ngũ này đã chủ động tham mưu cho cấp ủy, chỉ huy xây dựng kế hoạch, nội dung, hình thức, phương pháp đấu tranh phù hợp; tích cực tổ chức các hoạt động giáo dục chính trị, tuyên truyền, định hướng tư tưởng; kịp thời nắm bắt diễn biến tư tưởng của cán bộ, giảng viên, học viên, chiến sĩ để tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy nhà trường có biện pháp xử lý hiệu quả. Công tác đấu tranh trên không gian mạng, phản bác thông tin xấu độc bước đầu được chú trọng; nhiều mô hình, cách làm sáng tạo của cán bộ đã được triển khai; nhiều đồng chí thật sự là những hạt nhân trong tổ chức đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần nâng cao nhận thức và bản lĩnh chính trị cho cán bộ, giảng viên, nhân viên, học viên, chiến sĩ.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị vẫn còn bộc lộ một số hạn chế. Chất lượng tham mưu ở một số nơi chưa đồng đều; việc phát hiện, dự báo và xử lý các tình huống tư tưởng mới phát sinh chưa thật sự chủ động; phương thức đấu tranh có lúc còn mang tính hành chính, thiếu tính thuyết phục; năng lực ứng dụng công nghệ số và truyền thông hiện đại của một bộ phận cán bộ còn hạn chế; cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong và ngoài

nhà trường có mặt còn chưa chặt chẽ; hình thức đấu tranh ở một số nơi còn đơn điệu, thiếu sức thuyết phục. Những hạn chế đó ảnh hưởng nhất định đến hiệu quả thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong điều kiện mới.

Hiện nay, bối cảnh quốc tế và trong nước đang có nhiều biến động nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, chuyển đổi số và sự phát triển mạnh mẽ của Internet, mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo đã tạo ra môi trường thông tin đa chiều, mở rộng không gian trao đổi học thuật, nhưng đồng thời cũng trở thành "mặt trận" để các thế lực thù địch, phản động và cơ hội chính trị gia tăng các hoạt động xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam; kích động "tự diễn biến", "tự chuyển hóa"; gieo rắc tâm lý hoài nghi, dao động về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Các hoạt động chống phá không chỉ diễn ra trên các phương tiện truyền thông truyền thống, mà còn lan rộng trên các nền tảng số với tốc độ nhanh, phạm vi lớn và hình thức ngày càng tinh vi, gây nhiều khó khăn cho công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Văn kiện Đại hội XIV của Đảng nhận định: *"Thế giới đang trải qua* những thay đổi mang tính thời đại, tạo ra nhiều thuận lợi, thời cơ và khó khăn, thách thức lớn đan xen; trong nước đang triển khai những quyết sách chiến lược mang tính cách mạng, đặt ra nhiều vấn đề mới, yêu cầu mới rất cao; đồng thời đây cũng là bước ngoặt mới, vận hội mới mang tầm lịch sử đối với sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc"[1]. Trong bối cảnh đó, việc phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị đặt ra những yêu cầu ngày càng cao. Việc xây dựng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị vững mạnh toàn diện, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới là điều kiện then chốt để giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong các nhà trường quân đội.

Về phương diện lý luận, mặc dù đã có nhiều công trình nghiên cứu về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, về tiến hành công tác đảng, công tác chính trị trong Quân đội, về đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch và về đội ngũ cán bộ chính trị, nhưng đến nay vẫn còn thiếu các công trình tiếp cận một cách hệ thống, chuyên sâu dưới góc độ ngành Chủ nghĩa xã hội khoa học đối với vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Đặc biệt, chưa có nhiều nghiên cứu làm rõ cơ sở lý luận, nội dung, phương thức đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch; nội dung biểu hiện, các yếu tố quy định đến việc thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng

[1] Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, tập I, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.80-81

chính trị ở Việt Nam; về yêu cầu và giải pháp nhằm phát huy đầy đủ vai trò của đội ngũ cán bộ này trong điều kiện chuyển đổi số, hội nhập quốc tế và sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng.

Xuất phát từ những yêu cầu cấp bách cả về lý luận và thực tiễn nêu trên, việc lựa chọn đề tài **"*Vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam hiện nay*"** làm luận án tiến sĩ ngành Chủ nghĩa xã hội khoa học có ý nghĩa hết sức cần thiết.

2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở luận giải những vấn đề lý luận và thực trạng thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị, luận án làm rõ những yêu cầu và giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục đích nghiên cứu trên, luận án tập trung giải quyết các nhiệm vụ chủ yếu sau:

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án.
- Làm rõ những vấn đề lý luận về vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.
- Đánh giá thực trạng thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam thời gian qua, làm rõ thành tựu, hạn chế, nguyên nhân và luận giải những vấn đề đặt ra hiện nay.
- Xác định yêu cầu và đề xuất giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- *Về nội dung:* Căn cứ vào các quy định hiện hành, luận án tập trung nghiên cứu vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam với các nội dung: (1) Tham mưu với cấp ủy, người chỉ huy trong

đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị; (2) Hướng dẫn, triển khai tổ chức thực hiện, đôn đốc, kiểm tra việc đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị; (3) Trực tiếp tham gia đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

- *Về không gian:* Luận án nghiên cứu đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội, tập trung ở một số học viện, trường sĩ quan trong Quân đội, gồm: Học viện Chính trị, Học viện Quân y, Học viện Kỹ thuật Quân sự, Học viện Khoa học Quân sự, Học viện Biên phòng, Học viện Phòng không - Không quân, Học viện Hậu cần, Học viện Hải quân, Trường Sĩ quan Chính trị, Trường Sĩ quan Lục quân 1, Trường Sĩ quan Lục quân 2, Trường Sĩ quan Phòng hóa, Trường Sĩ quan Pháo binh, Trường Sĩ quan Đặc công, Trường Sĩ quan Tăng Thiết giáp, Trường Sĩ quan Thông tin.

- *Về thời gian:* Các số liệu, tư liệu điều tra, khảo sát thực tiễn phục vụ cho luận án được giới hạn chủ yếu từ năm 2018 đến nay *(từ khi Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới).*

4. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về đấu tranh giai cấp, về ý thức xã hội; tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch.

4.2. Cơ sở thực tiễn

Thông qua các báo cáo, tư liệu, tài liệu sơ kết, tổng kết về đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở các nhà trường quân đội, báo cáo của Ban chỉ đạo 35 Quân uỷ Trung ương; báo cáo tổng kết hoạt động công tác đảng, công tác chính trị, giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học ở các nhà trường quân đội, phỏng vấn sâu, số liệu điều tra và khảo sát của tác giả trong nghiên cứu thực tiễn.

4.3. Phương pháp nghiên cứu

Trên cơ sở lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới, luận án sử dụng tổng hợp phương pháp nghiên cứu của khoa học xã hội và nhân văn. Trong đó, chủ yếu dựa vào phương pháp lịch sử và lôgíc, phân tích và tổng hợp; điều tra, khảo sát; thống kê, so sánh; phỏng vấn sâu và phương pháp chuyên gia để thực hiện mục tiêu nghiên cứu.

5. Những đóng góp mới của luận án

- Luận án đã xây dựng được khái niệm về vai trò và 03 nội dung biểu hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các NTQĐ trong đấu tranh với quan điểm ST, TĐ trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

- Đề xuất hệ thống các giải pháp đồng bộ, trong đó 02 giải pháp mang tính cơ bản lâu dài, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, gồm: (1) Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các NTQĐ đáp ứng yêu cầu đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị; (2) Tích cực hóa nhân tố chủ quan của cán bộ cơ quan chính trị các NTQĐ trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

- *Ý nghĩa lý luận:* Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần bổ sung, phát triển và làm sâu sắc thêm hệ thống lý luận ngành Chủ nghĩa xã hội khoa học về vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

- *Ý nghĩa thực tiễn:* Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần cung cấp những luận cứ khoa học và thực tiễn để hiện thực hoá các giải pháp nhằm phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam. Kết quả nghiên cứu có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ chính trị, giảng dạy các môn lý luận chính trị, công tác đảng, công tác chính trị và giáo dục quốc phòng, an ninh; đồng thời là căn cứ tham khảo cho lãnh đạo, chỉ huy, cho các cơ quan chính trị trong xây dựng chương trình, kế hoạch và tổ chức các hoạt động đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

7. Cấu trúc của luận án

Ngoài mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, phụ lục; nội dung của luận án gồm 4 chương (8 tiết).

Chương 1
TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU TIÊU BIỂU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1.1. Các công trình nghiên cứu liên quan đến lý luận về vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Các công trình tổng quan đã làm rõ yêu cầu cấp bách trong việc nhận diện và đối phó với những thách thức tư tưởng phức tạp; tầm quan trọng của việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay. Các nghiên cứu đã cung cấp phương pháp nhìn đa chiều và sâu sắc về bản chất của các quan điểm sai trái, thù địch. Các nghiên cứu đều khẳng định đấu tranh tư tưởng, lý luận là một nhiệm vụ trọng yếu, phải huy động trí tuệ và tinh thần chiến đấu của mọi lực lượng, bằng các nội dung, hình thức, biện pháp thích hợp. Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng không chỉ là công việc của các cơ quan chuyên trách mà còn là trách nhiệm chung của cả cộng đồng, tuy nhiên cũng cần phải có một đội ngũ "vừa hồng, vừa chuyên", mà bản lĩnh chính trị đóng vai trò là "la bàn", chỉ hướng cho hành động. Các kết quả nghiên cứu chủ yếu được công bố dưới dạng sách chuyên khảo, sách tham khảo, tạp chí khoa học, đề tài nghiên cứu khoa học; có thể kể đến các tập thể, tác giả như: Ban Tuyên giáo Trung ương, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Cục Tuyên huấn - Tổng cục Chính trị, Dương Quốc Dũng, Xêxa Hôen Xoarết Pêgiê, Ăngghen Ácxuaga Rêgiết, Nguyễn Bá Dương, Trần Văn Phòng, Lê Quốc Minh, …

1.1.2. Các công trình nghiên cứu liên quan đến thực trạng thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong việc đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Các nghiên cứu đã chỉ ra đặc điểm tình hình các lực lượng tham gia vào đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Trong đó có đội ngũ cán bộ chính trị, giảng viên khoa học xã hội và nhân văn; đi sâu phân tích, đánh giá khách quan thực trạng phát huy vai trò của lực lượng này trong thực tiễn hoạt động quân sự. Đáng chú ý, nghiên cứu khẳng định cán bộ chính trị chính là "linh hồn", là mắt xích quan trọng nhất trong việc chuyển hóa các nghị quyết, chỉ thị của Đảng thành hành động thực tế tại các cơ quan, đơn vị trong Quân đội. Chỉ ra những yếu tố tác động đến hoạt động đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận ở các đơn vị, trong đó có các nhà trường quân đội; chỉ ra những thách thức mới đối với hoạt động đấu tranh tư tưởng, lý luận trong thời kỳ chuyển đổi số và toàn cầu hóa thông tin. Tiêu biểu là các tập thể và các tác

giả: Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Nguyễn Bá Dương, Nguyễn Văn Trường, Nguyễn Minh Thắng, Nguyễn Văn Yên, Phạm Duy Vụ, Tô Xuân Sinh, Cao Văn Trọng...

1.1.3. Các công trình nghiên cứu liên quan đến yêu cầu, giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Các công trình tổng quan đã chỉ ra rất nhiều nhóm giải pháp có giá trị định hướng quan trọng để luận án xác định yêu cầu, giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Luận án có thể kế thừa, chọn lọc để phân tích, luận giải các giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam. Tiêu biểu là các tập thể, nhóm tác giả như: Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Nguyễn Phú Trọng, Trần Ngọc Hồi, Lê Như Hùng, Dương Quốc Dũng, Vũ Văn Hiền, Mai Đức Ngọc, Nguyễn Tuấn Anh, Cao Trung Hà, Phạm Thành Trung, Lê Văn Lợi, Đào Đình Hiếu, Hoàng Trung Dũng, Nguyễn Huy Điểm…

1.2. KHÁI QUÁT KẾT QUẢ CỦA CÁC CÔNG TRÌNH TỔNG QUAN ĐỐI VỚI LUẬN ÁN VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA CẦN TẬP TRUNG NGHIÊN CỨU

1.2.1. Khái quát kết quả của các công trình tổng quan đối với luận án

Một là, về mặt lý luận liên quan đến đề tài luận án

Các công trình tổng quan đã làm sâu sắc thêm quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về đấu tranh giai cấp; tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về đấu tranh tư tưởng, lý luận với các quan điểm sai trái, thù địch; làm rõ đặc trưng, nội dung và phương thức đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Một số công trình đã xác định rõ các yêu cầu về phẩm chất, năng lực của chủ thể tham gia đấu tranh. Đây chính là cơ sở lý luận quan trọng để luận án tiếp cận và luận giải vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Hai là, về mặt thực tiễn đối với luận án

Các công trình đã làm rõ phương thức, thủ đoạn, mục tiêu chống phá của các lực lượng phản động, cơ hội chính trị đối với lĩnh vực chính trị, tư tưởng, giáo dục, quốc phòng, an ninh. Từ những tư liệu và kết quả đó, luận án có điều kiện thuận lợi để phân tích, đánh giá khách quan, toàn diện về quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị và thực trạng đấu tranh phòng, chống quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam. Các công trình khoa học đã đánh giá thực trạng thực hiện vai trò của các tổ chức, các lực

lượng, các chủ thể trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch; chỉ ra những ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân của những hạn chế đó. Đây là bức tranh đa diện, tạo điều kiện thuận lợi để luận án kế thừa nghiên cứu đánh giá thực trạng vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị hiện nay.

Ba là, về mặt giải pháp đối với luận án

Các công trình đã tổng quan có giá trị định hướng quan trọng để xác định yêu cầu, giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Từ kết quả nghiên cứu quan điểm, định hướng, yêu cầu, giải pháp nâng cao chất lượng đấu tranh, phát huy vai trò của cán bộ chính trị trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch; luận án kế thừa có chọn lọc để phân tích, luận giải yêu cầu, giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

1.2.2. Những vấn đề đặt ra luận án cần tập trung nghiên cứu

Các công trình tổng quan đã góp phần xác lập cơ sở lý luận, thực tiễn cho việc nghiên cứu vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Tuy nhiên, các công trình tổng quan cũng còn những khoảng trống, đặt ra cho luận án cần tập trung nghiên cứu về khung lý luận và giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam, cụ thể là:

Thứ nhất, làm rõ những vấn đề lý luận về tư tưởng chính trị; lĩnh vực tư tưởng chính trị; quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị và việc đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

Thứ hai, tập trung làm rõ những vấn đề lý luận về vai trò, nội dung biểu hiện vai trò; các yếu tố quy định đến việc thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

Thứ ba, đánh giá thực trạng thực hiện vai trò và những vấn đề đặt ra từ thực trạng thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam hiện nay.

Thứ tư, luận án xác định yêu cầu, đề xuất hệ thống giải pháp phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam.

Chương 2
MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM

2.1. MỘT SỐ QUAN NIỆM CƠ BẢN CỦA ĐỀ TÀI

2.1.1. Khái niệm cơ quan chính trị và cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội

Cơ quan chính trị trong các nhà trường quân đội là tổ chức thuộc cơ cấu, biên chế của nhà trường, đặt dưới sự lãnh đạo của đảng ủy, chịu sự chỉ đạo trực tiếp của chính ủy, quản lý, điều hành của người chỉ huy và hướng dẫn của cơ quan chính trị cấp trên; là cơ quan chuyên trách tham mưu, đề xuất, tổ chức thực hiện nhiệm vụ công tác đảng, công tác chính trị, nhằm bảo đảm sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng.

Về tổ chức, biên chế, theo mẫu biểu biên chế hiện hành của các NTQĐ (trừ Học viện Quốc phòng), Phòng Chính trị có Ban chủ nhiệm và các ban, ngành trực thuộc, bao gồm: Ban Tuyên huấn, Ban Tổ chức, Ban Cán bộ, Ban Bảo vệ an ninh, Ban Kế hoạch - Tổng hợp, Ban công tác quần chúng (gồm có trợ lý phụ nữ, trợ lý thanh niên) và các trợ lý đầu ngành trực thuộc Phòng, như: dân vận, chính sách, phụ nữ, thanh niên (đối với những nơi không có biên chế Ban công tác quần chúng).

Về chức năng, căn cứ sự chỉ đạo, hướng dẫn của cơ quan chính trị cấp trên, nghị quyết của đảng ủy, sự chỉ đạo chính ủy (bí thư cấp ủy) và mệnh lệnh Giám đốc học viện (Hiệu trưởng nhà trường), Phòng chính trị đề xuất để ban thường vụ, đảng ủy các học viện, nhà trường quyết định nội dung, biện pháp tiến hành hoạt động CTĐ, CTCT; xây dựng kế hoạch, chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra các cơ quan, đơn vị thực hiện.

Về nhiệm vụ: Phòng Chính trị nghiên cứu, quán triệt nghị quyết, chỉ thị, mệnh lệnh, hướng dẫn của cấp trên; tham mưu, đề xuất với đảng ủy, chính ủy, người chỉ huy về công tác đảng, công tác chính trị; tổ chức, hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện; chỉ đạo công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, tuyên huấn, xây dựng bản lĩnh, ý chí, kỷ luật cho các đối tượng; xây dựng đảng bộ trong sạch, vững mạnh, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên; quản lý, nắm chắc tình hình nội bộ, bảo vệ an ninh chính trị, giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng; chỉ đạo công tác dân vận, chính sách, quần chúng và đối ngoại; tiến hành hoạt động công tác đảng, công tác chính trị trong các nhiệm vụ.

Cán bộ cơ quan chính trị nhà trường quân đội là những quân nhân giữ chức vụ, đảm nhiệm các vị trí công tác trong cơ quan chính trị của các học viện, nhà trường; được đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, có nhiệm vụ tham mưu, đề xuất, tổ chức triển khai, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các tổ chức, lực lượng tiến hành hoạt động công tác đảng, công tác chính trị, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Mỗi cán bộ đảm nhiệm chức vụ khác nhau, có chức trách, nhiệm vụ cụ thể khác nhau, trong đó: Chủ nhiệm chính trị là người đứng đầu cơ quan chính trị, giữ vai trò tham mưu, chỉ đạo và tổ chức thực hiện hoạt động công tác đảng, công tác chính trị. Phó chủ nhiệm chính trị là người giúp việc cho chủ nhiệm chính trị, được phân công phụ trách một số lĩnh vực công tác và chịu trách nhiệm trước chủ nhiệm chính trị về nội dung được giao. Trưởng ban nghiệp vụ là người chỉ huy trực tiếp của ban nghiệp vụ, giữ vai trò tổ chức, điều hành hoạt động chuyên môn trong lĩnh vực được phân công. Trợ lý là cán bộ thuộc quyền quản lý của Trưởng ban hoặc trưởng bộ phận nghiệp vụ, chịu trách nhiệm trước cấp trên trực tiếp và cơ quan nghiệp vụ cấp trên về việc thực hiện các nhiệm vụ được phân công.

Đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị có một số đặc điểm đó là: Có tiêu chuẩn chính trị tốt, được tuyển chọn, sàng lọc chặt chẽ; có trình độ chuyên môn sâu, chuyên biệt theo từng nội dung hoạt động công tác đảng, công tác chính trị, vận hành theo cơ chế phối hợp liên ngành thống nhất và có chiều sâu; thực hiện nhiệm vụ mang tính "sư phạm hóa" các hoạt động công tác đảng, công tác chính trị trong môi trường giáo dục, đào tạo ở các nhà trường quân đội và hoạt động trong môi trường đa dạng, mở và phức hợp, đòi hỏi năng lực thích ứng và xử lý tình huống tư tưởng ở trình độ cao.

2.1.2. Khái niệm lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

Lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam là bộ phận của đời sống tinh thần xã hội, bao gồm hệ thống quan điểm, lý luận và hoạt động tư tưởng chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới làm nền tảng, có chức năng định hướng nhận thức, niềm tin và hành vi chính trị của cán bộ, đảng viên và Nhân dân, nhằm thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Về bản chất, lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam là một bộ phận đặc biệt quan trọng của đời sống tinh thần xã hội, gắn trực tiếp với sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và sự vận hành của hệ thống chính trị. *Về mục tiêu*, toàn bộ hoạt động của lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam hướng tới thực

hiện mục tiêu xuyên suốt là độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, xây dựng nước Việt Nam hoà bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc. *Về chức năng*, lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam giữ vai trò định hướng nhận thức, hình thành niềm tin và điều chỉnh hành vi chính trị của cán bộ, đảng viên và Nhân dân. *Về cấu trúc*, gồm hệ thống quan điểm, lý luận chính trị; chủ thể của hoạt động tư tưởng chính trị; hệ thống hoạt động tư tưởng chính trị và không gian, phương tiện tác động.

2.1.3. Khái niệm quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

Quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam là hệ thống những quan niệm, luận điệu, lập luận có nội dung sai lệch, xuyên tạc hoặc chống đối nền tảng tư tưởng, đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước; do các thế lực thù địch, phần tử cơ hội chính trị hoặc cá nhân có nhận thức lệch lạc đưa ra, nhằm làm sai lệch nhận thức, gây hoài nghi, suy giảm niềm tin chính trị, thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" và làm suy yếu hệ thống chính trị, chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam trong những điều kiện lịch sử cụ thể

Về bản chất, quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam không chỉ là sự sai lệch đơn thuần về nhận thức, mà là sự sai lệch có định hướng chính trị, mang tính đối kháng với hệ tư tưởng chính thống.

Về mục tiêu, quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam tác động trực tiếp và lâu dài vào nền tảng tư tưởng, hệ thống chính trị và đời sống xã hội.

Về nội dung, quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam tập trung vào các nội dung chủ yếu sau: Xuyên tạc, phủ nhận nền tảng tư tưởng, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; xuyên tạc, phủ nhận sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước; lợi dụng các sự kiện chính trị để xuyên tạc, bóp méo hoạt động chính trị và xuyên tạc lịch sử, văn hóa, xã hội, dân tộc, tôn giáo và dân chủ, nhân quyền.

Về tính chất, các quan điểm này thường mang tính phức hợp, đan xen giữa yếu tố đúng và sai, giữa thông tin khách quan và sự xuyên tạc có chủ ý.

Về cơ chế tác động, các quan điểm sai trái, thù địch vận hành thông qua quá trình tác động vào các yếu tố cấu thành đời sống tư tưởng, bao gồm nhận thức, tình cảm và niềm tin chính trị.

Về phạm vi biểu hiện, quan điểm sai trái, thù địch không chỉ xuất hiện trực diện trong lĩnh vực lý luận chính trị, mà còn lan tỏa sang các lĩnh vực lịch sử, văn hóa, xã hội, pháp luật và đời sống dân sinh.

Về phương thức tồn tại và lan truyền hiện nay: Các quan điểm sai trái, thù địch chủ yếu phát tán thông qua môi trường truyền thông số, đặc biệt là mạng xã hội. Đặc trưng của chúng là tính nhanh, rộng, khó kiểm soát và có khả năng tạo hiệu ứng đám đông.

2.1.4. Khái niệm đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

Đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam là tổng thể các hoạt động có tổ chức, có mục đích của các chủ thể trong hệ thống chính trị và toàn xã hội nhằm phát hiện, nhận diện, phản bác, ngăn chặn và làm thất bại các quan điểm sai trái, thù địch; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, giữ vững trận địa tư tưởng, củng cố niềm tin chính trị và bảo đảm sự ổn định, phát triển của chế độ xã hội chủ nghĩa trong những điều kiện lịch sử cụ thể.

Mục đích là nhằm bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và định hướng xã hội chủ nghĩa trong phát triển đất nước.

Chủ thể đấu tranh là cả hệ thống chính trị và toàn dân, trong đó lực lượng nòng cốt là cán bộ, đảng viên dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước; cấp ủy, tổ chức đảng, hệ thống chính trị và toàn dân đều có trách nhiệm tham gia đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch.

Đối tượng đấu tranh, đó là những quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị của các cá nhân, tổ chức có nhận thức sai lệch, phản động ở trong và ngoài nước. Đó là những người có nhận thức sai lệch, bất mãn với chế độ, những phần tử cơ hội chính trị… bị các thế lực thù địch mua chuộc. Đó là tập hợp quan điểm của một nhóm người ở trong và ngoài nước đi ngược lại với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; chưa hoặc không đồng tình với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ta trong giải quyết những vấn đề thực tiễn của cuộc sống, các chính sách xã hội; chống lại sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Tính chất, là một nhiệm vụ vừa thường xuyên, lâu dài, vừa cấp bách, có tính chiến lược, phản ánh bản chất của cuộc đấu tranh giai cấp, quyết liệt, thường xuyên, bền bỉ và tuyệt đối không thỏa hiệp về mặt nguyên tắc. Hiện nay, đó là cuộc đấu tranh quyết liệt giữa tư tưởng vô sản và tư tưởng phi vô sản, giữa lý luận cách mạng khoa học và các học thuyết phản động, cơ hội, xét lại.

Nội dung đấu tranh đó là phát hiện, nhận diện, phê phán, phản bác và ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù địch; tuyên truyền, giáo dục, xây dựng và lan tỏa các thông tin, giá trị tích cực, đúng đắn. Trong đó, tuyên truyền và

giáo dục không chỉ là truyền đạt quan điểm, mà là quá trình hình thành và củng cố nhận thức đúng đắn, giúp các chủ thể xã hội hiểu sâu, tin tưởng vào nền tảng tư tưởng, đường lối và mục tiêu phát triển đất nước. Hai nội dung trên không tồn tại tách rời, mà thống nhất trong mối quan hệ biện chứng giữa phủ định và khẳng định, "chống" và "xây". Sự kết hợp chặt chẽ giữa hai nội dung này làm cho đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị vừa kiên quyết, sắc bén, vừa mềm dẻo, linh hoạt, bền vững.

Hình thức, phương pháp đấu tranh, phải bằng hành động thực tế, bằng nhiều hình thức đa dạng cả trực tiếp và gián tiếp, như: thông qua công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng; hoạt động dạy và học lý luận chính trị; tuyên truyền, giáo dục, thông tin thời sự; tổ chức các cuộc thi, hội thi; thông qua các phương tiện thông tin đại chúng và không gian mạng; thông qua xuất bản, nghiên cứu khoa học và trao đổi học thuật và thông qua hoạt động văn hóa, văn nghệ, công tác dân vận.

2.2. QUAN NIỆM, NỘI DUNG BIỂU HIỆN VÀ YẾU TỐ QUY ĐỊNH ĐẾN THỰC HIỆN VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM

2.2.1. Quan niệm, nội dung biểu hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

2.2.1.1. Quan niệm vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

Điều 20, Điều lệ Công tác đảng, công tác chính trị trong Quân đội nhân dân Việt Nam quy định về nhiệm vụ cơ quan chính trị; theo đó cán bộ cơ quan chính trị là lực lượng nòng cốt trong tham mưu, trực tiếp triển khai, hướng dẫn, tổ chức thực hiện, đảm bảo mọi hoạt động CTĐ, CTCT, trong đó có nhiệm vụ đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Vị trí, chức năng, nhiệm vụ của cơ quan chính trị và chức trách, nhiệm vụ của cán bộ cơ quan chính trị quy định vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị là đóng góp trong việc tham mưu, tổ chức, hướng dẫn, triển khai các hoạt động nhận diện, đấu tranh, phản bác quan điểm sai trái, thù địch, giữ vững trận địa tư

tưởng của Đảng trong Quân đội, góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị, củng cố niềm tin và sự thống nhất tư tưởng của cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ trong các nhà trường quân đội.

Cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội giữ vai trò chủ trì, nòng cốt trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Cán bộ cơ quan chính trị trở thành lực lượng đa năng, vừa là tham mưu cho cấp ủy, chỉ huy các cấp, vừa là giáo viên, vừa là chiến sĩ tư tưởng.

Vai trò của cán bộ cơ quan chính trị được biểu hiện toàn diện trong quá trình tham mưu, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc và tổ chức các hoạt động đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

2.2.1.2. Nội dung biểu hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

Một là, tham mưu, đề xuất với cấp ủy, chỉ huy các cấp về những chủ trương, kế hoạch đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Hai là, tổ chức triển khai đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Ba là, trực tiếp tham gia đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

2.2.2. Yếu tố quy định đến thực hiện vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

2.2.2.1. Đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

2.2.2.2. Sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, người chỉ huy và cơ chế phối hợp của các cơ quan, đơn vị trong các nhà trường quân đội

2.2.2.3. Điều kiện cơ sở vật chất, kỹ thuật và bảo đảm thông tin phục vụ đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

2.2.2.4. Cơ cấu, số lượng và chất lượng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội

2.2.2.5. Đặc điểm, tính chất của cuộc đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị gắn với yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới

2.2.2.6. Mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, xây dựng Quân đội vững mạnh toàn diện, "Mẫu mực, tiêu biểu" trong tình hình mới

Chương 3
THỰC TRẠNG THỰC HIỆN VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA HIỆN NAY

3.1. THỰC TRẠNG THỰC HIỆN VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

3.1.1. Công tác tham mưu đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

3.1.1.1. Ưu điểm

Những năm qua, dưới sự lãnh đạo của cấp ủy, chỉ huy Phòng Chính trị, sự chỉ đạo của Chính ủy, phó Chính ủy các học viện, nhà trường và cơ quan chính trị các cấp, cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội đã làm tốt công tác tham mưu đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị, nổi bật là: Cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội đã nắm, phân tích, nhận diện đúng các quan điểm sai trái, thù địch; đã chủ động tham mưu, đề xuất với cấp ủy, người chỉ huy về những chủ trương, kế hoạch, biện pháp đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

3.1.1.2. Hạn chế

Tuy nhiên, bên cạnh đó cũng còn một số hạn chế đó là: Một số cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội nhận diện các quan điểm sai trái, thù địch còn chậm và thiếu toàn diện; công tác tham mưu, đề xuất trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị của cán bộ cơ quan chính trị có thời điểm, nội dung chưa kịp thời, thiếu chiều sâu.

3.1.2. Hướng dẫn, kiểm tra, tổ chức triển khai đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

3.1.2.1. Ưu điểm

Một số ưu điểm ở nội dung này là: Đã tổ chức triển khai đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị một cách đồng bộ, phù hợp với thực tế; thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị tổ chức và tham gia đấu tranh toàn diện, có trọng tâm, trọng điểm; thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đôn đốc các cơ quan, đơn vị tổ chức thực hiện nhiệm vụ đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; chủ động phối hợp, hiệp đồng với các tổ chức, lực lượng trong và ngoài nhà trường; tích cực tham gia công tác sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm các hoạt động đấu tranh và đã tham gia hướng dẫn, tổ chức thực hiện nghiêm túc, chất

lượng Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tại các nhà trường quân đội.

3.1.2.2. Hạn chế

Công tác tổ chức triển khai, hướng dẫn, theo dõi, kiểm tra thực hiện nhiệm vụ đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị của một số cán bộ cơ quan chính trị còn chậm, chưa kiên quyết. Công tác phối hợp, hiệp đồng của một số cán bộ cơ quan chính trị chưa thường xuyên, có lúc, có nơi còn thiếu chặt chẽ, hiệu quả còn thấp.

3.1.3. Trực tiếp tham gia đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

3.1.3.1. Ưu điểm

Những năm qua, cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội đã trực tiếp tham gia đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị bằng nhiều hình thức, phương pháp khác nhau. Kết quả đạt được đó là: Đã trực tiếp tổ chức, duy trì nền nếp công tác giáo dục chính trị, pháp luật trong các nhà trường; đại đa số cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội đã chủ động tham gia đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị; chủ động nắm chắc tình hình tư tưởng của cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ thông qua nhiều kênh khác nhau, kịp thời phát hiện các biểu hiện tư tưởng lệch lạc nảy sinh trong nhà trường.

3.1.3.2. Hạn chế

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, việc tham gia đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị còn bộ lộ một số hạn chế: Một số cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội còn chậm đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng. Chất lượng, hiệu quả tham gia đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch của một bộ phận cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội còn hạn chế. Nắm bắt tình hình tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ, học viên ở một số thời điểm, cơ quan, đơn vị còn chưa thật sự sâu sát, kịp thời.

3.2. NGUYÊN NHÂN CỦA THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA ĐỐI VỚI VIỆC PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

3.2.1. Nguyên nhân của ưu điểm, hạn chế

3.2.1.1. Nguyên nhân của ưu điểm

Thứ nhất, những thành tựu của công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế.

Thứ hai, sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, lãnh đạo, chỉ huy của ban thường vụ, đảng ủy, Ban giám đốc (Ban giám hiệu) các nhà trường quân đội đối với nhiệm vụ đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Thứ ba, công tác đào tạo, bồi dưỡng, giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị ở nhà trường quân đội được đổi mới, có chất lượng, hiệu quả.

Thứ tư, sự nỗ lực, cố gắng của đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội.

3.2.1.2. Nguyên nhân của hạn chế

Một là, cấp ủy, chỉ huy một số nhà trường quân đội chưa quan tâm đúng mức đến vai trò của cán bộ cơ quan chính trị trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Hai là, ý thức tự học tập, tự bồi dưỡng, trình độ, năng lực của một số cán bộ cơ quan chính trị còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Ba là, nội dung, hình thức, phương pháp và quy trình tổ chức đấu tranh ở một số nhà trường còn chậm đổi mới, thiếu linh hoạt.

Bốn là, cơ chế chính sách, điều kiện, nguồn lực bảo đảm cho cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị còn nhiều hạn chế.

Năm là, tác động tiêu cực của tình hình chính trị trên thế giới, mặt trái nền kinh tế thị trường và sự chống phá của các thế lực thù địch.

3.2.2. Những vấn đề đặt ra đối với việc vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam hiện nay

Một là, yêu cầu của nhiệm vụ đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ngày càng cao, song năng lực, bản lĩnh của một bộ phận cán bộ cơ quan chính trị còn hạn chế.

Hai là, tính chất nhanh, mở, đa chiều của không gian mạng, song phương thức đấu tranh của một số cán bộ cơ quan chính trị còn chậm đổi mới, thiếu linh hoạt.

Ba là, yêu cầu phối hợp đồng bộ, thống nhất giữa các lực lượng trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị với thực tế "cắt lát", "phân tán" tại các nhà trường.

Chương 4
YÊU CẦU VÀ GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM

4.1. YÊU CẦU PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM

4.1.1. Đảm bảo tính đúng đắn về chính trị, tư tưởng và phương pháp luận

Đây là yêu cầu mang tính nguyên tắc, có ý nghĩa chi phối đến chất lượng, hiệu quả của hoạt động phát huy vai trò cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Trước hết, phải kiên định vững chắc lập trường, quan điểm chính trị của Đảng, làm nền tảng chi phối toàn bộ hoạt động đấu tranh.

Thứ hai, phải bảo đảm tính khoa học, tính cách mạng và tính thuyết phục trong nội dung tư tưởng của hoạt động đấu tranh, thông qua việc kết hợp chặt chẽ giữa "phê phán cái sai" và "khẳng định cái đúng".

Thứ ba, phải vận dụng đúng đắn, sáng tạo phương pháp luận khoa học, đặc biệt là phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử trong phân tích và phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Thứ tư, phải nâng cao chất lượng lập luận và chứng cứ trong hoạt động đấu tranh, bảo đảm tính logic, chặt chẽ và có cơ sở thực tiễn vững chắc.

Thứ năm, phải chuẩn hóa quy trình, phương thức và cơ chế kiểm soát chất lượng hoạt động đấu tranh, bảo đảm mọi sản phẩm đấu tranh đều đạt chuẩn mực về chính trị, tư tưởng và khoa học.

Thứ sáu, phải chủ động nhận diện và khắc phục các khuynh hướng lệch lạc trong hoạt động đấu tranh, đồng thời xây dựng phong cách đấu tranh chuẩn mực, khoa học và có tính văn hóa.

4.1.2. Gắn việc phát huy vai trò với nâng cao năng lực toàn diện của đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội

Đây là yêu cầu mang tính quyết định trực tiếp đối với hiệu quả đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Yêu cầu này gắn với đặc thù hoạt động của cán bộ cơ quan chính trị trong nhà trường quân

đội, nơi mà nhiệm vụ đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị gắn với thực hiện nhiệm vụ giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học. Xuất phát từ mối quan hệ giữa vai trò và năng lực: vai trò chỉ được hiện thực hóa thông qua năng lực; năng lực trực tiếp quy định phạm vi, mức độ và hiệu quả thực hiện vai trò.

Để thực hiện điều đó, việc phát huy vai trò phải đặt trên nền tảng năng lực chính trị được nội tâm hóa vững chắc và biểu hiện thành bản lĩnh hành động nhất quán. Năng lực chính trị không chỉ là hiểu biết về đường lối, quan điểm của Đảng, mà là khả năng "định vị" bản thân trước các tác động đa chiều, đặc biệt trong những tình huống phức tạp, nhạy cảm về tư tưởng chính trị. Đó là quá trình chuyển hóa từ nhận thức lý luận sang niềm tin chính trị vững chắc, từ niềm tin sang hành vi tự giác và có trách nhiệm. Cán bộ không chỉ đúng về nhận thức mà còn phải kiên định trong lựa chọn thái độ, phương thức xử lý vấn đề, không dao động trước các luồng thông tin trái chiều.

4.1.3. Gắn kết chặt chẽ giữa đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị và thực tiễn xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

Đây là yêu cầu quan trọng, bảo đảm tính toàn diện và bền vững để phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Yêu cầu này xuất phát từ quy luật vận động của công tác chính trị tư tưởng, trong đó luôn tồn tại sự thống nhất giữa "chống" và "xây".

Trên lĩnh vực tư tưởng chính trị, việc bác bỏ quan điểm sai trái chỉ giải quyết phần biểu hiện, còn xây dựng niềm tin, hệ giá trị và nền tảng lý luận mới là yếu tố quyết định chiều sâu và độ ổn định của nhận thức. Đấu tranh và xây dựng không phải hai nhiệm vụ song song giản đơn mà là hai mặt của một quá trình thống nhất.

Hiện nay các quan điểm sai trái, thù địch không chỉ phủ nhận mà còn tìm cách thay thế bằng các hệ giá trị khác, thường được "ngụy trang" dưới dạng tiến bộ, dân chủ hoặc hiện đại. Nếu đấu tranh chỉ dừng ở phản bác mà không đồng thời củng cố và lan tỏa các giá trị đúng đắn, khoảng trống nhận thức sẽ dễ bị lấp đầy bởi những luận điệu sai lệch. Vì vậy, xây dựng trở thành điều kiện không thể thiếu để đấu tranh đạt hiệu quả thực chất, bảo đảm vừa "loại bỏ cái sai" vừa "định hình cái đúng".

4.1.4. Đảm bảo tính chủ động, kịp thời và thích ứng của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong môi trường, điều kiện mới

Đây là yêu cầu quan trọng, bảo đảm điều kiện để phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên

lĩnh vực tư tưởng chính trị. Đối với các nhà trường quân đội, yêu cầu này càng có ý nghĩa đặc biệt vì đây là môi trường giáo dục, nơi mọi tác động trên lĩnh vực tư tưởng chính trị đều ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình hình thành nhận thức, bản lĩnh chính trị của cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên. Do vậy, cán bộ cơ quan chính trị phải thích ứng với biến đổi nhanh chóng của thực tiễn, từ đó linh hoạt điều chỉnh phương pháp, hình thức và cách tiếp cận phù hợp với từng đối tượng, không gian và thời điểm.

Để thực hiện yêu cầu đó, cần tập trung thực hiện các nội dung chủ yếu đó là: Phải chuyển mạnh từ tư duy "phản ứng" sang tư duy "chủ động dẫn dắt"; thiết lập và vận hành hiệu quả cơ chế nắm bắt, phân tích, dự báo tình hình tư tưởng chính trị một cách liên tục, có hệ thống; bảo đảm tính kịp thời trong tổ chức và triển khai đấu tranh; không ngừng đổi mới phương thức, hình thức và cách tiếp cận để thích ứng với môi trường tư tưởng chính trị mới, nhất là không gian số; điều chỉnh linh hoạt nội dung và phương pháp theo từng đối tượng, tình huống cụ thể.

4.2. GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ CƠ QUAN CHÍNH TRỊ CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG ĐẤU TRANH VỚI QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM

4.2.1. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng đối với việc phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Đây là giải pháp then chốt, có ý nghĩa quyết định đến chất lượng, hiệu quả phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị. Để thực hiện được điều đó, cần tập trung thực hiện các nội dung chủ yếu sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức của đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị về tính chất, đặc điểm của công tác đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Thứ hai, tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức của các tổ chức, lực lượng về công tác đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Thứ ba, tạo sự chuyển biến về trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng về đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Về biện pháp: Trước hết, phải nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, phổ biến giáo dục pháp luật liên quan trực tiếp đến nhiệm vụ đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh tư tưởng chính trị cho các chủ thể.

Thường xuyên duy trì và nâng cao chất lượng sinh hoạt cấp ủy, tổ chức đảng của cơ quan chính trị, chú trọng định hướng đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Gắn nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ với tổ chức đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch cho các cơ quan, đơn vị trong nhà trường.

Nâng cao hiệu quả phối hợp giữa các lực lượng trong và ngoài nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Thường xuyên kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết hoạt động đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch cấp ủy, chỉ huy cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội.

4.2.2. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội đáp ứng yêu cầu đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam

Đây là giải pháp lâu dài, bởi mọi cơ chế, chính sách, trang thiết bị hay phương pháp đấu tranh chỉ thực sự phát huy hiệu quả khi có đội ngũ cán bộ đủ mạnh để vận hành và tổ chức triển khai thực hiện. Thực chất của giải pháp này là xây dựng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị trở thành những chuyên gia thực thụ, vừa có bản lĩnh chính trị vững vàng, giỏi lý luận, tinh thông nghiệp vụ.

Điều đó đòi hỏi phải thực hiện toàn diện các nội dung, biện pháp để xây dựng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị trong việc đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Thứ nhất, nâng cao chất lượng công tác tuyển chọn, quy hoạch, sử dụng cán bộ công tác ở cơ quan chính trị các nhà trường quân đội

Thứ hai, đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ đội ngũ cán bộ công tác ở cơ quan chính trị các nhà trường quân đội.

Thứ ba, rèn luyện bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng và phát triển kỹ năng đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch cho đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị.

4.2.3. Đổi mới nội dung, đa dạng hóa hình thức, phương pháp đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị ở các nhà trường quân đội

Đây là giải pháp đột phá nhằm phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị ở các nhà trường quân đội trong đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị hiện nay.

Về đổi mới nội dung đấu tranh, cần tập trung vào đấu tranh trên những vấn đề lý luận cơ bản; chú trọng đấu tranh trên những vấn đề thời sự, nóng bỏng, gắn với sự quan tâm của xã hội; gắn nội dung đấu tranh với yêu cầu nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ xây dựng Quân đội và nhu cầu thực tiễn của cán bộ, chiến sĩ; chú trọng bảo vệ chính trị nội bộ, giữ vững sự trong sạch, vững mạnh từ bên trong và đổi mới nội dung đấu tranh theo hướng gắn liền với nhiệm vụ giáo dục, đào tạo.

Về hình thức, phương pháp đấu tranh, phải được đa dạng hóa để vừa đảm bảo tính giáo dục, vừa tăng cường tính chiến đấu. Bên cạnh các hình thức dạy học lý luận chính trị, giáo dục chính trị, tư tưởng theo chương trình, các nhà trường cần mở rộng các hình thức đối thoại dân chủ và diễn đàn thanh niên nhằm tạo không gian trao đổi cởi mở; tăng cường đối thoại, phản biện và ứng dụng công nghệ số.

4.2.4. Bảo đảm điều kiện, môi trường thuận lợi để phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Đây là giải pháp quan trọng, gắn kết chặt chẽ chủ trương, đường lối của Đảng với thực tiễn triển khai nhiệm vụ tại các nhà trường quân đội, nhằm bảo đảm cho cán bộ cơ quan chính trị có đầy đủ điều kiện về pháp lý, tổ chức, nhân lực và vật chất để thực hiện nhiệm vụ đấu tranh một cách chủ động, sáng tạo, hiệu quả. Để thực hiện giải pháp này, cần tập trung thực hiện các nội dung, biện pháp chủ yếu sau:

Một là, hoàn thiện cơ chế, chính sách, quy định, tạo cơ sở pháp lý để phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch.

Hai là, bảo đảm cơ sở vật chất, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Ba là, xây dựng môi trường văn hóa sư phạm mẫu mực, lành mạnh, trong đó hạt nhân là môi trường chính trị - tư tưởng dân chủ, kỷ luật, đoàn kết, chuẩn mực nhằm tạo điều kiện thuận lợi phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Bốn là, có chính sách, cơ chế khuyến khích, đãi ngộ xứng đáng, tạo động lực thúc đẩy cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội tích cực, sáng tạo trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

4.2.5. Tích cực hóa nhân tố chủ quan của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị

Đây là giải pháp có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, mang tính quyết định trực tiếp đến hiệu quả phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội. Năng lực tư duy lý luận, bản lĩnh chính trị, khả năng nhận diện, phân tích, phản bác quan điểm sai trái, thù địch không thể hình thành bền vững chỉ bằng đào tạo bồi dưỡng ở nhà trường, đơn vị, mà còn phải được bồi đắp liên tục thông qua tự học, tự nghiên cứu, tự rèn luyện trong quá trình công tác. Thực hiện giải pháp này cần tập trung vào các nội dung, biện pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức, động cơ và ý thức trách nhiệm của cán bộ cơ quan chính trị trong tự học tập, tự rèn luyện và tự bồi dưỡng năng lực đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch.

Hai là, phát huy tính chủ động của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong xây dựng và thực hiện kế hoạch tự bồi dưỡng, rèn luyện năng lực đấu tranh.

Ba là, cán bộ cơ quan chính trị chủ động vượt qua khó khăn, thực hiện nghiêm kế hoạch tự học tập, bồi dưỡng, rèn luyện để nâng cao năng lực đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

Bốn là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý và kiểm tra, giám sát của cấp ủy, chỉ huy các cấp đối với hoạt động tự học tập, tự bồi dưỡng, tự rèn luyện nâng cao năng lực đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng chính trị của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội.

KẾT LUẬN

Lĩnh vực tư tưởng chính trị ở Việt Nam là bộ phận của đời sống tinh thần xã hội, bao gồm hệ thống quan điểm, lý luận và hoạt động tư tưởng chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng, có chức năng định hướng nhận thức, niềm tin và hành vi chính trị của cán bộ, đảng viên và Nhân dân, nhằm thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Đây là lĩnh vực luôn bị các thế lực thù địch lợi dụng chống phá, với nhiều thủ đoạn tinh vi, nguy hiểm. Do đó, đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị là tất yếu, khách quan, nhằm nhận diện, phản bác, ngăn chặn và làm thất bại âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch. Hoạt động đó là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân, trong đó, cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội là lực lượng nòng cốt. Với những lợi thế về phẩm chất, năng lực, điều kiện, môi trường công tác, đội ngũ này đảm nhiệm tham mưu, tổ chức triển khai và trực tiếp tham gia các hoạt động phát hiện, nhận diện, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Những năm qua, cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội đã thực hiện khá tốt vai trò tham mưu, hướng dẫn, kiểm tra, tổ chức thực hiện và trực tiếp tham gia đấu tranh, góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị, củng cố niềm tin và sự thống nhất tư tưởng trong cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ trong các nhà nhà trường quân đội. Tuy nhiên, một số nội dung tham mưu, đề xuất chưa kịp thời; công tác hướng dẫn, theo dõi, kiểm tra còn chưa thường xuyên, thiếu kiên quyết; tổ chức triển khai đấu tranh của một số cán bộ cơ quan chính trị còn chậm, thiếu đồng bộ; một số chưa mạnh dạn đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục chính trị, việc nắm và xử lý các vấn đề tư tưởng nảy sinh còn bị động.

Trong bối cảnh mới, khi các quan điểm sai trái, thù địch tiếp tục diễn biến nhanh chóng, phức tạp và khó lường, việc phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị phải bảo đảm tính đúng đắn về chính trị, tư tưởng và phương pháp luận; phải gắn với nâng cao năng lực toàn diện của đội ngũ cán bộ; gắn kết chặt chẽ giữa đấu tranh và xây dựng; bảo đảm tính chủ động, kịp thời và thích ứng với môi trường mới. Để thực hiện các yêu cầu đó cần thực hiện đồng bộ, có hệ thống các giải pháp đó là: Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng; nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị; đổi mới nội dung, đa dạng hóa hình thức, phương pháp đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị; bảo đảm điều kiện, môi trường thuận lợi để phát huy vai trò của cán bộ cơ quan chính trị và tích cực hóa nhân tố chủ quan của cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Chu Thừa Dũng (2025), "Vai trò đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng chính trị", *Tạp chí Giáo dục lý luận chính trị quân sự,* (11), tr.15-18.
2. Chu Thừa Dũng (2025), "Đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội tham gia đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch chống phá cách mạng Việt Nam", *Tạp chí Tổ chức Nhà nước và Lao động,* (12), tr.90-93.
3. Chu Thừa Dũng (2025), "Phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ cơ quan chính trị các nhà trường quân đội trong đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch", tại trang https://www.quanlynhanuoc.vn/2025/12/30/phat-huy-vai-tro-cua-doi-ngu-can-bo-co-quan-chinh-tri-cac-nha-truong-quan-doi-trong-dau-tranh-chong-quan-diem-sai-trai-thu-dich/, ngày 30/12/2025.
4. Chu Thừa Dũng (2026), "Quan điểm bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa - tầm nhìn chiến lược của Đảng ta", *Tạp chí Tổ chức Nhà nước và Lao động,* (07), tr.89-92.
5. Chu Thừa Dũng (2026), "Bảo vệ lý luận về đường lối đổi mới: nhiệm vụ trọng yếu trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay", tại trang https://www.quanlynhanuoc.vn/2026/09/15/bao-ve-ly-luan-ve-duong-loi-doi-moi-nhiem-vu-trong-yeu-trong-bao-ve-nen-tang-tu-tuong-cua-dang-hien-nay/, ngày 15/9/2026.